

Izveštaj o napretku u ostvarivanju Ciljeva održivog razvoja do 2030. godine u Republici Srbiji

Izveštaj za 2024. godinu

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra
Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovedeno od strane
giz
Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Prilikom korišćenja podataka iz ove publikacije obavezno navesti izvor.

Izradu ove publikacije podržale su vlade Švajcarske i Nemačke i Ujedinjene nacije u Srbiji.

Ova publikacija ne predstavlja nužno zvaničan stav vlada Švajcarske i Nemačke i Ujedinjenih nacija u Srbiji.

Uvod

Izveštaj o napretku u ostvarivanju Ciljeva održivog razvoja (COR) za 2024. godinu predstavlja peti po redu izveštaj koji je Republički zavod za statistiku (RZS) priredio uz podršku vlada Švajcarske i Nemačke. Zahvaljujući kontinuitetu u praćenju napretka omogućeni su sistematični uvidi u oblastima u kojima Republika Srbija napreduje prema ostvarivanju ciljeva definisanih Agendom za održivi razvoj do 2030. godine, kao i oblastima u koje je potrebno uložiti dodatne napore kako bi se pospešili razvojni procesi.

Agenda za održivi razvoj do 2030. godine i 17 ciljeva koje su usvojile sve države članice Ujedinjenih nacija u septembru 2015. godine, predstavljaju globalni strateški okvir za održivi razvoj kome treba da streme sve države članice i međunarodni relevantni akteri. Agenda 2030 pruža osnovu za viziju razvoja kao održivog prosperiteta zasnovanog na socijalnom uključivanju i jednakosti, uz istovremeno očuvanje naše planete.

Jedan od temeljnih principa na kome se zasniva ovaj strateški okvir je da se **niko ne izostavi iz razvoja**. Pored osnovnog izveštaja o praćenju napretka u ostvarivanju ciljeva održivog razvoja, RZS je, u saradnji sa GIZ-om, objavio više informativnih publikacija o ostvarivanju ciljeva iz perspektive različitih grupa koje mogu biti izostavljene iz razvojnih procesa ili su nedovoljno u njih uključene. Objavljeno je šest publikacija iz serije „**Ne izostaviti nikoga iz razvoja**“ u kojima su publikovani rezultati praćenja napretka u ostvarivanju ciljeva u odnosu na romsko stanovništvo, decu, mlade, starije stanovništvo, kao i iz perspektive rodnih i prostornih nejednakosti (između gradskih i ostalih naselja, kao i između regionala).

Metodologija praćenja i merenja napretka

Metodologija praćenja napretka bazira se na metodologiji Evrostata. Napredak se meri preko složene godišnje stope rasta (SGSR).

Složena godišnja stopa rasta se izračunava prema formuli:

$$CAGR = \frac{y_t^{\frac{1}{t-t_0}}}{y_0} - 1$$

Gde: t_0 = predstavlja baznu godinu, t = poslednju godinu, y_{t_0} = vrednost indikatora za baznu godinu, y_t = vrednost indikatora za poslednju godinu.

Ovu metodologiju Evrostat koristi za merenje napretka u odnosu na ciljeve kod kojih nisu kvantifikovane vrednosti koje do 2030. treba ostvariti. U Evropskoj uniji (EU) se napredak prati u odnosu na dugoročni vremenski okvir (poslednjih 15 godina), kao i kratkoročni vremenski okvir (poslednjih pet godina).

Pošto u Srbiji nisu usvojeni kvantitativno definisani ciljevi, merenje se vrši u odnosu na referentnu početnu godinu, pri čemu se mere i pravac i stepen promene. Za lakše vizuelno praćenje trenda, u izveštaju se koriste simboli koji označavaju pravac promene (napredovanje prema cilju, stagnaciju i udaljavanje od cilja). U slučaju kada se kod pod-indikatora jednog indikatora registruju suprotni trendovi, trend indikatora se označava kao nekonzistentan. Posebnim simbolima su obeleženi indikatori koji su dostigli globalno definisane ciljne vrednosti, kao i oni za koje nije moguće pratiti trend zbog nedostatka vremenskih serija ili tipa indikatora, iako podaci za dati indikator postoje (Tabela 1). Kada je u pitanju intenzitet promene, on se meri u skladu sa metodologijom Evrostata i može se pratiti preko vrednosti složene godišnje stope rasta (SGSR). U ovom izveštaju se promene od 0,15% i više ocenjuju kao napredak prema cilju, a promene -0,15% i manje kao udaljavanje od cilja. Vrednosti stope između -0,15% i 0,15% se ocenjuju kao stagnacija.

Tabela 1: Kategorije ocene napretka i simboli

Simbol	Napredak u dostizanju cilja meren indikatorom
✓	Dostignuta ciljna vrednost
▲	Napredak prema cilju
	Stagnacija
▼	Nekonzistentni trendovi – napredak se beleži na jednom (pod)indikatoru, a udaljavanje od cilja na drugom
▼	Udaljavanje od cilja
✗	Izračunavanje trenda nije moguće (zbog kratke serije ili nedostatka podataka ili tipa indikatora)

Praćenje se zasniva isključivo na zvaničnim podacima koje RZS objavljuje na portalu ciljeva održivog razvoja (COR). Izveštaj za 2024. godinu odnosi se na stanje dostupnih indikatora za Republiku Srbiju u oktobru 2024. godine, kada se na portalu RZS pratilo 149 indikatora za Republiku Srbiju, što je za 13 indikatora više u odnosu na prethodni izveštaj.

Iako se podaci na grafikonima prikazuju za duži vremenski period, **napredak se meri u kratkoročnom vremenskom okviru** (2018-2023), što znači da se svi simboli koji ukazuju na pravac promene odnose na kratkoročan, a ne dugoročan period. U slučaju kada podaci nisu dostupni za period 2018-2023, korišćeni su vremenski najbliži podaci (najčešće 2017-2022, ili 2016-2021). Za indikatore za koje nisu dostupni podaci za period 2021-2023 ili za barem dve godine, od kojih jedna spada u definisani kratkoročni okvir (2018-2023) nije računata stopa.

Lista novih indikatora u 2024. godini

2.1.1 Prevalencija nedovoljne ishrane

2.a.2 Ukupni zvanični tokovi sredstava (zvanična razvojna pomoć plus ostali zvanični tokovi) u sektoru poljoprivrede

4.4.1 Udeo mladih i odraslih sa veštinama u oblasti informacionih i komunikacionih tehnologija (IKT), prema vrstama veština

6.5.1 Procenat integralnog upravljanja vodama

6.5.2 Procenat prekograničnog područja sliva u državi sa operativnim aranžmanima za saradnju u oblasti voda

7.b.1 Instalirani kapaciteti za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora u zemljama u razvoju i razvijenim zemljama

8.10.2 Udeo odraslih stanovnika (15 godina i stariji) koji imaju račun kod banke ili neke druge finansijske institucije ili kod provajdera mobilnih novčanih usluga

10.6.1 Udeo članova i glasačkih prava u međunarodnim organizacijama

11.4.1 Ukupni rashodi po glavi stanovnika za očuvanje, zaštitu i konzervaciju celokupne kulturne i prirodne baštine, prema vrsti finansiranja (privatno ili državno), vrstama baštine (spomenici kulture ili prirodna dobra) i nivou upravljanja

12.a.1 Instalirani kapaciteti za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora u zemljama u razvoju i razvijenim zemljama

16.8.1 Udeo članova i glasačkih prava u međunarodnim organizacijama

17.1.2 Udeo nacionalnog budžeta koji se finansira domaćim porezima

17.13.1 Glavni makroekonomski pokazatelji

Pregledna tabela progresa ka ciljevima održivog razvoja

COR	Indikatori														
1	1.1.1	1.2.1	1.2.2	1.4.1	1.5.1	1.5.2	1.5.3	1.5.4	1.a.2						
2	2.1.1	2.1.2	2.2.1	2.2.2	2.5.1	2.5.2	2.a.1	2.a.2							
3	3.1.1	3.1.2	3.2.1	3.2.2	3.3.2	3.4.1	3.4.2	3.6.1	3.7.1	3.7.2	3.8.1	3.8.2	3.9.3	3.b.1	3.c.1
4	4.1.1	4.1.2	4.2.1	4.2.2	4.3.1	4.4.1	4.5.1	4.6.1							
5	5.1.1	5.2.1	5.2.2	5.3.1	5.4.1	5.5.1	5.5.2	5.6.1	5.6.2	5.a.2	5.b.1	5.c.1			
6	6.1.1	6.2.1	6.3.1	6.3.2	6.4.1	6.4.2	6.5.1	6.5.2	6.a.1	6.b.1					
7	7.1.1	7.1.2	7.2.1	7.3.1	7.b.1										
8	8.1.1	8.3.1	8.4.2	8.5.1	8.5.2	8.6.1	8.7.1	8.10.1	8.b.1						
9	9.1.2	9.2.1	9.2.2	9.3.1	9.4.1	9.5.1	9.5.2	9.c.1							

COR	Indikatori													
10	10.1.1	10.2.1	10.3.1	10.4.1	10.5.1	10.6.1	10.7.2	10.7.3	10.a.1	10.b.1				
11	11.1.1	11.4.1	11.5.1	11.5.2	11.5.3	11.6.1	11.6.2	11.7.2	11.a.1	11.b.1	11.b.2			
12	12.1.1	12.2.2	12.4.2	12.5.1	12.a.1	12.b.1								
13	13.1.1	13.1.2	13.1.3											
14	14.b.1													
15	15.1.1	15.1.2	15.2.1	15.3.1	15.6.1	15.9.1	15.a.1	15.b.1						
16	16.1.1	16.1.3	16.1.4	16.2.1	16.2.2	16.2.3	16.3.1	16.3.2	16.5.1	16.6.1	16.8.1	16.9.1	16.b.1	
17	17.1.1	17.1.2	17.3.1	17.3.2	17.4.1	17.6.1	17.8.1	17.13.1	17.14.1	17.18.2	17.18.3	17.19.2		

Ostvareni ciljevi prema vrednostima definisanim na globalnom nivou:

COR 3

- 3.1.1 Odnos maternalne smrtnosti
- 3.2.1 Stopa smrtnosti dece ispod pet godina starosti
- 3.2.2 Stopa neonatalne smrtnosti

COR 5

- 5.6.2 Broj država koje imaju zakone i propise koji garantuju pun i jednak pristup ženama i muškarcima starosti 15 i više godina, brizi za seksualno i reproduktivno zdravlje, informacijama i edukaciji
- 5.c.1 Udeo država koje imaju sisteme za praćenje i raspoređivanje javnih rashoda za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena

COR 6

- 6.b.1 Udeo jedinica lokalne samouprave sa uspostavljenim i operativnim politikama i procedurama za učešće lokalnih zajednica u upravljanju vodosnabdevanjem i sanitacijom

COR 7

- 7.1.1 Udeo stanovništva koje ima pristup električnoj energiji

COR 8

- 8.b.1 Postojanje razvijene i operacionalizovane nacionalne strategije za zapošljavanje mladih, kao zasebne strategije ili zasebnog dela u okviru nacionalne strategije zapošljavanja

COR 11

- 11.a.1 Broj zemalja koje imaju nacionalne urbane politike ili planove regionalnog razvoja koji (a) odgovaraju na dinamiku stanovništva; (b) osiguravaju uravnotežen teritorijalni razvoj; i (c) povećavaju lokalni fiskalni prostor

COR 12

- 12.1.1 Broj zemalja koje razvijaju, usvajaju ili sprovode instrumente politike čiji je cilj podrška prelasku na održivu potrošnju i proizvodnju

COR 17

- 17.18.2 Broj zemalja koje imaju nacionalni zakon o statistici koji je u skladu sa Osnovnim principima zvanične statistike
- 17.18.3 Broj zemalja koje imaju nacionalni statistički plan za koji su obezbeđena sva potrebna sredstva i koji se sprovodi, prema izvorima finansiranja
- 17.19.2 Udeo zemalja koje su (a) sprovele najmanje jedan popis stanovništva i domaćinstava u poslednjih 10 godina; i koje su (b) postigle 100% upisa u matične knjige rođenih i 80% upisa u matične knjige umrlih

Oblasti napretka u ostvarivanju ciljeva održivog razvoja:

COR 1

- 1.1.1 Udeo stanovništva koje živi ispod međunarodne linije siromaštva, prema polu, starosti, statusu zaposlenosti i geografskoj lokaciji (gradska/ostala naselja)
- 1.2.1 Udeo stanovništva koje živi ispod nacionalne linije siromaštva, prema polu i starosti
- 1.2.2 Udeo muškaraca, žena i dece svih uzrasta koji žive u bilo kom obliku siromaštva, prema nacionalnim definicijama

COR 2

- 2.5.2 Udeo lokalnih rasa klasifikovanih kao rase ugrožene od nestajanja
- 2.a.1 Indeks državnih rashoda usmerenih na poljoprivredu
- 2.a.2 Ukupni zvanični tokovi sredstava (zvanična razvojna pomoć plus ostali zvanični tokovi) u sektoru poljoprivrede

COR 3

- 3.3.2 Incidencija tuberkuloze na 100.000 stanovnika
- 3.4.1 Stopa smrtnosti koja se pripisuje kardio-vaskularnim bolestima, raku, dijabetesu ili hroničnim respiratornim bolestima
- 3.4.2 Stopa smrtnosti usled samoubistva
- 3.6.1 Stopa smrtnosti usled povreda u drumskom saobraćaju
- 3.8.2 Udeo stanovništva sa visokim troškovima po domaćinstvu za zdravstvenu zaštitu kao udeo ukupnih rashoda i prihoda domaćinstva
- 3.9.3 Stopa smrtnosti koja se pripisuje nemamernom trovanju

COR 4

- 4.3.1 Stopa učešća mladih i odraslih u formalnom i neformalnom obrazovanju i obukama u prethodnih 12 meseci, prema polu

COR 5

- 5.5.2 Udeo žena na rukovodećim položajima
- 5.b.1 Udeo osoba koje poseduju mobilni telefon, prema polu

COR 6

- 6.3.1 Udeo tokova otpadnih voda iz domaćinstava i industrije koje se bezbedno prečišćavaju
- 6.3.2 Udeo vodnih tela koja imaju dobar status vode
- 6.4.1 Promene u efikasnosti korišćenja voda tokom vremena
- 6.4.2 Nivo eksploatacije voda (vodni stres): udeo ukupno zahvaćenih vodnih resursa u ukupno raspoloživim vodnim resursima

- 6.a.1 Iznos zvanične razvojne pomoći usmerene na vodosnabdevanje i sanitaciju koji je deo vladinog usklađenog plana potrošnje

COR 7

- 7.2.1 Udeo energije iz obnovljivih izvora energije u bruto finalnoj potrošnji energije
- 7.3.1 Energetski intenzitet meren kroz primarnu energiju i BDP
- 7.b.1 (12.a.1) Instalisani kapaciteti za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora u zemljama u razvoju i razvijenim zemljama (u vatima po glavi stanovnika)

COR 8

- 8.3.1 Udeo neformalne zaposlenosti u ukupnoj zaposlenosti, prema sektorima i polu
- 8.5.1 Prosečna zarada zaposlenih po satu, prema polu, starosti, zanimanju i invaliditetu
- 8.5.2 Stopa nezaposlenosti, prema polu, starosti i invaliditetu
- 8.6.1 Udeo mladih (starosti 15-24 godine) koji nisu obuhvaćeni obrazovanjem, zaposlenošću ili obukom

COR 9

- 9.1.2 Obim putničkog i teretnog transporta, prema vrsti transporta
- 9.3.1 Udeo malih industrijskih preduzeća u ukupnoj dodatoj vrednosti prerađivačke industrije
- 9.5.1 Ukupna ulaganja u istraživanje i razvoj kao udeo u BDP-u
- 9.5.2 Broj istraživača (izraženo kao ekvivalent zaposlenosti sa punim radnim vremenom) na milion stanovnika
- 9.c.1 Udeo stanovništva obuhvaćenog mobilnom mrežom, prema tehnologijama

COR 10

- 10.1.1 Stope rasta izdataka domaćinstava ili prihoda po glavi stanovnika donjih 40% stanovništva i ukupnog stanovništva
- 10.2.1 Udeo stanovništva koje živi ispod 50% medijane prihoda, prema polu, starosti i invaliditetu
- 10.4.1 Učešće rada u BDP-u
- 10.b.1 Ukupni finansijski tokovi za razvoj, prema primaocima i državama donatorima, kao i po vrsti tokova (npr. zvanična razvojna pomoć, direktnе strane investicije i drugi tokovi)

COR 12

- 12.5.1 Nacionalna stopa recikliranja otpada, tone recikliranog materijala
- 12.a.1 (7.b.1) Instalisani kapaciteti za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora u zemljama u razvoju i razvijenim zemljama (u vatima po glavi stanovnika)

COR 15

- 15.1.2 Udeo lokacija važnih za kopneni i slatkovodni biodiverzitet, koje su obuhvaćene zaštićenim područjima, prema vrsti ekosistema
- 15.2.1 Napredak ka održivom upravljanju šumama

COR 16

- 16.1.1 Broj žrtava namernih ubistava na 100.000 stanovnika, prema polu i starosti
- 16.2.2 Broj žrtava trgovine ljudima na 100.000 stanovnika, prema polu, starosti i obliku eksplotacije

COR 17

- 17.6.1 Broj pretplatnika fiksnog širokopojasnog interneta na 100 stanovnika, prema brzinama
- 17.8.1 Udeo pojedinaca koji koriste Internet

Oblasti stagnacije:

COR 2

- 2.1.1 Prevalencija nedovoljne ishrane
- 2.5.1 Broj (a) biljnih i (b) životinjskih genetskih resursa za hranu i poljoprivredu koji su osigurani u objektima za srednjoročnu ili dugoročnu konzervaciju

COR 3

- 3.7.2 Stopa rađanja adolescentkinja (starosti 10-14 godina; starosti 15-19 godina) na 1000 žena iz te starosne grupe

COR 4

- 4.2.2 Stopa učešća u organizovanom učenju (godinu dana pre zvaničnog uzrasta za upis u osnovnu školu), prema polu

COR 6

- 6.1.1 Udeo stanovništva koje koristi pijaču vodu iz sistema kojima se bezbedno upravlja

COR 16

- 16.6.1 Primarni državni rashodi kao udeo u originalno odobrenom budžetu, po sektorima (ili po budžetskim linijama ili nečem sličnom)

Oblasti udaljavanja od ciljeva održivog razvoja:

COR 1

- 1.a.2 Udeo ukupnih državnih rashoda za osnovne usluge (obrazovanje, zdravstvo, i socijalna zaštita)

COR 2

- 2.1.2 Prevalencija umerene ili ozbiljne nesigurnosti hrane kod stanovništva, prema Skali iskustva sa nesigurnošću hrane (FIES)

COR 5

- 5.5.1 Udeo žena među poslanicima u (a) nacionalnim parlamentima i (b) lokalnim samoupravama

COR 8

- 8.1.1 Godišnja stopa rasta realnog BDP-a po glavi stanovnika
- 8.4.2 (12.2.2) Domaća potrošnja materijala, domaća potrošnja materijala po glavi stanovnika, i domaća potrošnja materijala po BDP-u

COR 9

- 9.2.2 Zaposlenost u proizvodnji kao udeo u ukupnoj zaposlenosti

COR 10

- 10.a.1 Udeo tarifnih linija koje se primenjuju na uvoz iz najmanje razvijenih zemalja i zemalja u razvoju sa nultim carinama

COR 11

- 11.6.1 Udeo čvrstog komunalnog otpada koji se prikuplja i kojim se adekvatno upravlja u kontrolisanim postrojenjima u ukupnom proizvedenom komunalnom otpadu, po gradovima

COR 12

- 12.2.2 (8.4.2) Domaća potrošnja materijala, domaća potrošnja materijala po glavi stanovnika, i domaća potrošnja materijala po BDP-u

COR 15

- 15.a.1 (15.b.1) (a) Zvanična razvojna pomoć za očuvanje i održivo korišćenje biodiverziteta i ekosistema; i (b) ostvareni prihod i finansiranje mobilizovano iz ekonomskih instrumenata bitnih za biodiverzitet
- 15.b.1 (15.a.1) (a) Zvanična razvojna pomoć za očuvanje i održivo korišćenje biodiverziteta i ekosistema; i (b) ostvareni prihod i finansiranje mobilizovano iz ekonomskih instrumenata bitnih za biodiverzitet

COR 16

- 16.3.2 Neosuđeni pritvorenici kao deo sveukupne zatvorske populacije

COR 17

- 17.1.1 Ukupni državni prihodi kao deo u BDP-u, prema izvorima
- 17.1.2 Udeo nacionalnog budžeta koji se finansira iz domaćih poreza
- 17.3.2 Iznos doznaka (USD) kao deo u ukupnom BDP-u
- 17.4.1 Otplata duga kao deo u izvozu robe i usluga
- 17.13.1 Glavni makroekonomski pokazatelji

Oblasti nekonzistentnih trendova:

COR 3

- 3.c.1 Gustina i distribucija zdravstvenih radnika

COR 4

- 4.6.1 Udeo stanovništva određenog uzrasta koje je dostiglo najmanji fiksni nivo postignuća u funkcionalnoj (a) pismenosti i (b) matematičkim kompetencijama, prema polu

COR 6

- 6.2.1 Udeo stanovništva koje koristi (a) usluge sanitacije kojima se bezbedno upravlja i (b) mesto za pranje ruku sapunom i vodom

COR 8

- 8.10.1 (a) Broj filijala komercijalnih banaka na 100.000 odraslih stanovnika i (b) automatizovanih bankomata (ATM) na 100.000 odraslih

COR 9

- 9.2.1 Bruto dodata vrednost prerađivačke industrije, učešće u BDP-u i po glavi stanovnika

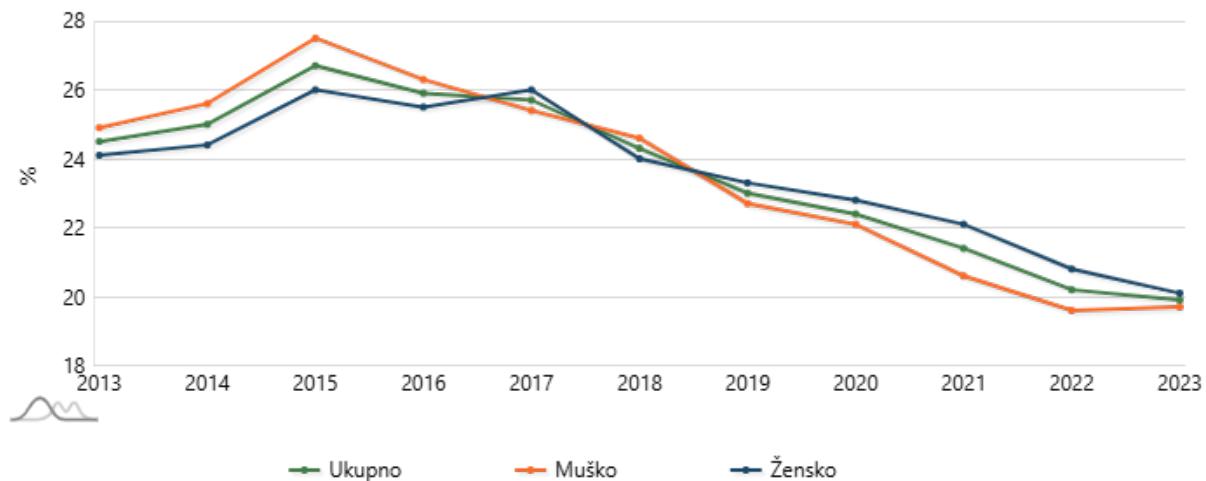
COR 17

- 17.3.1 Dodatna finansijska sredstva za zemlje u razvoju iz više izvora

1. Svet bez siromaštva

1.2 Do 2030. najmanje za polovinu smanjiti broj muškaraca, žena i dece svih uzrasta koji žive u bilo kom obliku siromaštva, prema nacionalnim definicijama siromaštva

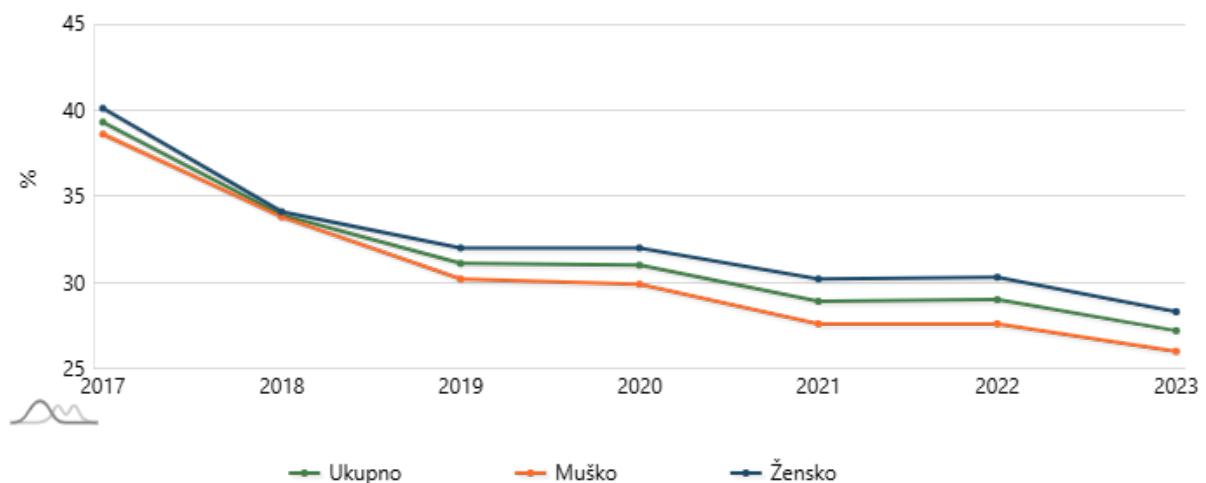
1.2.1 Stopa rizika od siromaštva, prema starosti i polu

Izvor: RZS

1.2 Do 2030. najmanje za polovinu smanjiti broj muškaraca, žena i dece svih uzrasta koji žive u bilo kom obliku siromaštva, prema nacionalnim definicijama siromaštva

1.2.2 Stopa rizika od siromaštva ili socijalne isključenosti, prema starosti i polu (strategija EU 2030)

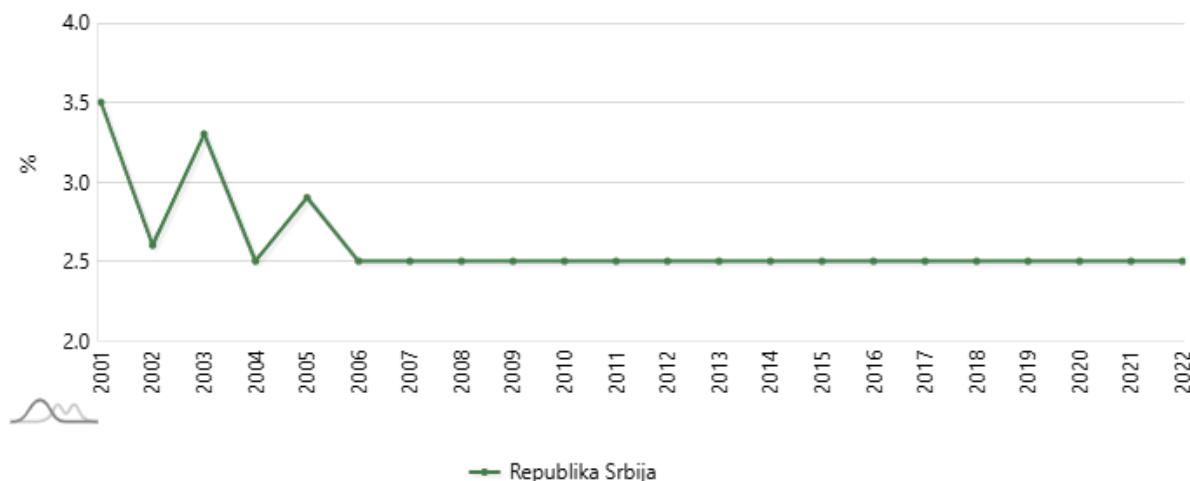
Izvor: RZS

2. Svet bez gladi

2.1 Do 2030. okončati glad i osigurati pristup bezbednoj, nutritivnoj i dovoljnoj ishrani tokom cele godine svim ljudima, a posebno siromašnima i licima u stanjima ranjivosti, uključujući odočad

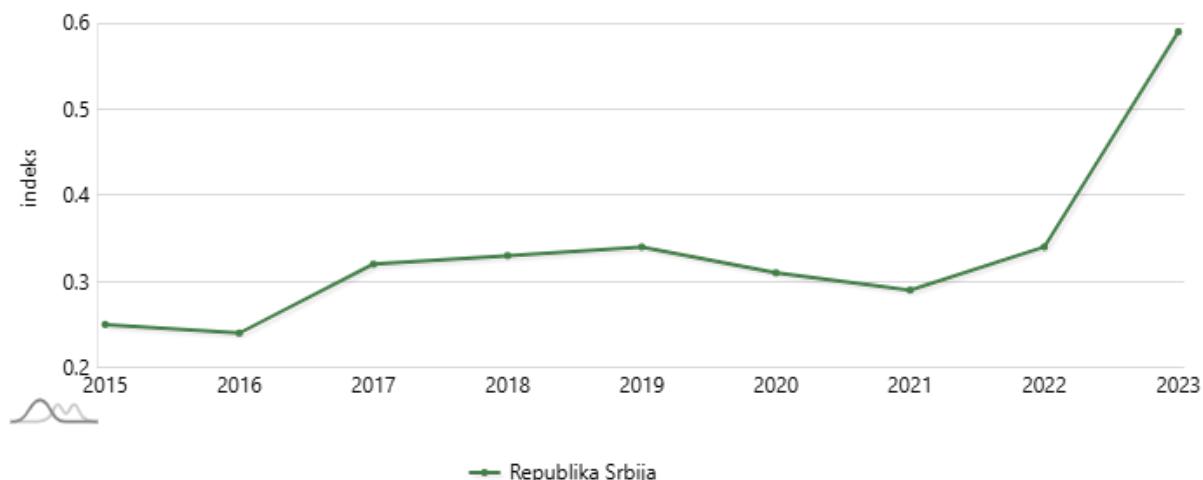
2.1.1 Prevalencija nedovoljne ishrane

Izvor: FAO - Organizacija za hranu i poljoprivredu

2.a Povećati investiranje, uključujući kroz poboljšanu međunarodnu saradnju, u ruralnu infrastrukturu, poljoprivredna istraživanja i savetodavne usluge, razvoj tehnologije i banaka biljnog i stočnog genetskog materijala kako bi se unapredili poljoprivredni proizvodni kapaciteti u zemljama u razvoju, a posebno u najmanje razvijenim zemljama

2.a.1 Indeks državnih rashoda usmerenih na poljoprivredu

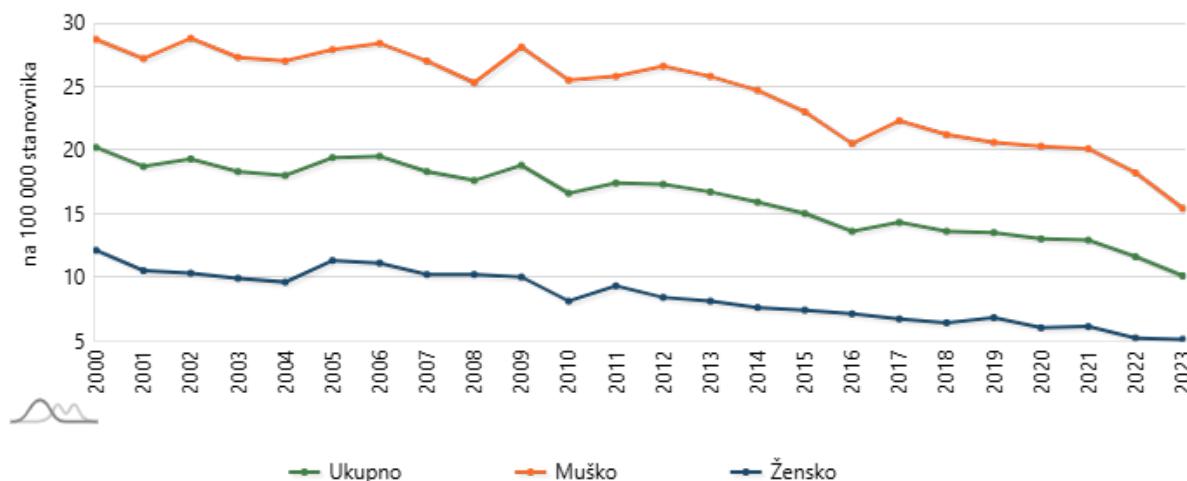

Izvor: Ministarstvo finansija i RZS

3. Dobro zdravlje

3.4 Do 2030. smanjiti za jednu trećinu prevremenim mortalitetom od neprenosivih bolesti kroz prevenciju i lečenje i promovisati mentalno zdravlje i blagostanje

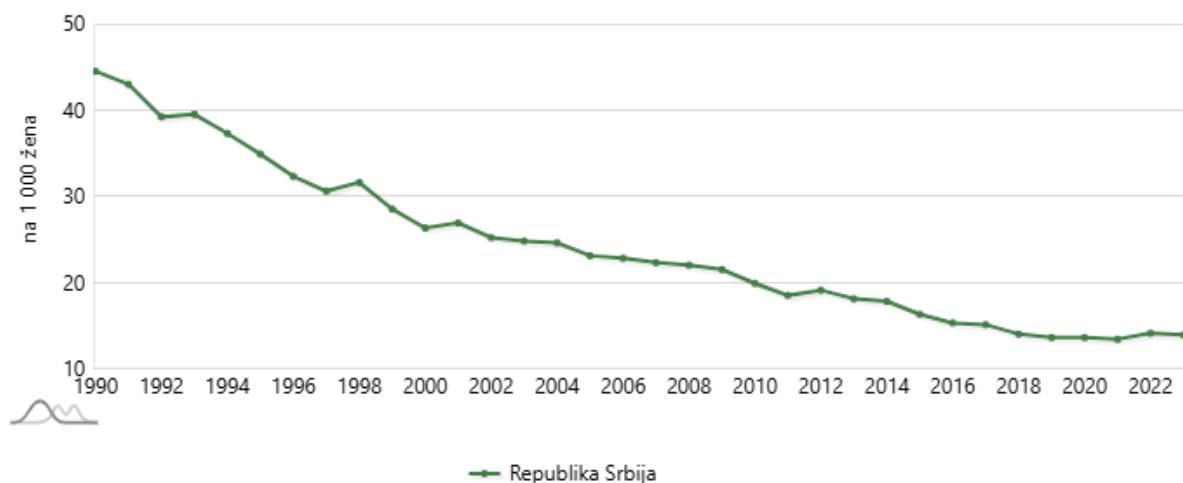
3.4.2 Stopa smrtnosti usled samoubistva, prema polu

Izvor: RZS

3.7 Do 2030. obezbediti univerzalni pristup uslugama koje se odnose na polnu i reproduktivnu zdravstvenu zaštitu uključujući planiranje porodice, informisanje i obrazovanje, kao i integraciju reproduktivnog zdravlja u nacionalne strategije i programe

3.7.2 Stopa rađanja adolescentkinja (starosti 15-19 godina) na 1000 žena iz navedene starosne grupe

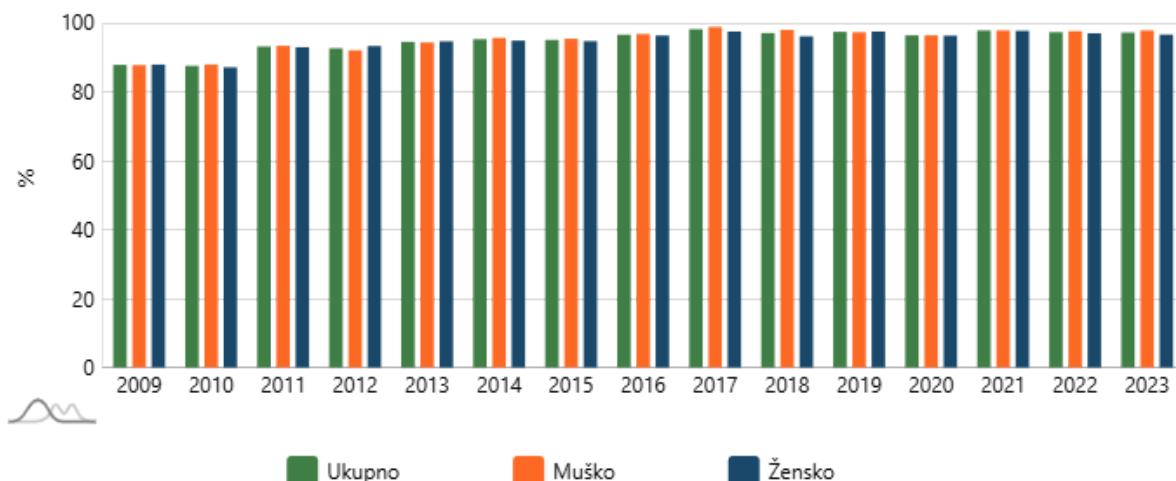

Izvor: RZS

4. Kvalitetno obrazovanje

4.2 Do 2030. obezbediti da sve devojčice i dečaci imaju pristup kvalitetnom razvoju u ranom detinjstvu, brizi i predškolskom obrazovanju kako bi bili spremni za osnovno obrazovanje

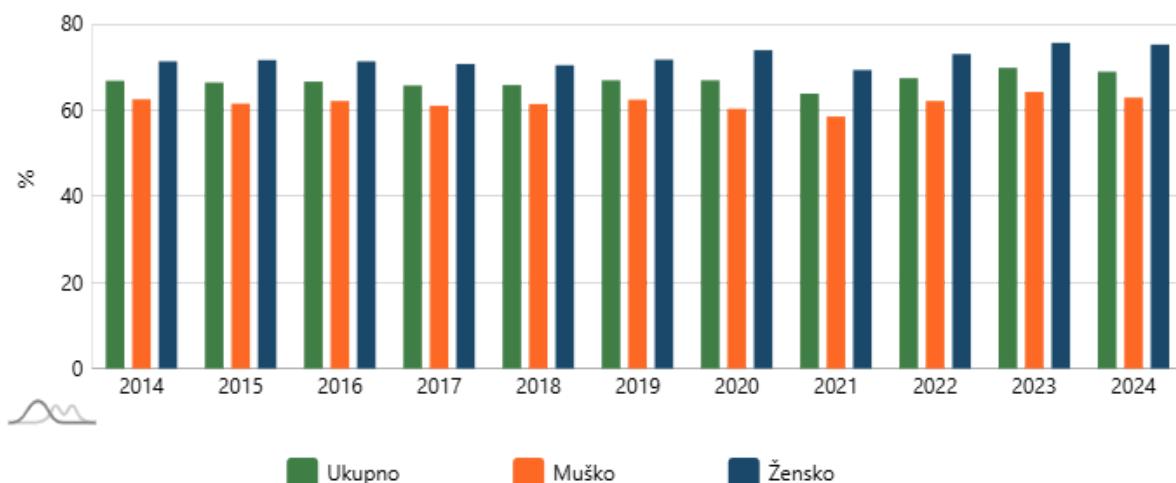
4.2.2 Obuhvat dece pripremnim predškolskim programom, prema polu

Izvor: RZS

4.3 Do 2030. obezbediti jednaku dostupnost pristupačnog i kvalitetnog stručnog obrazovanja na svim nivoima, uključujući i univerzitetsko, za sve žene i muškarce

4.3.1 Stopa učešća mladih i odraslih u formalnom i neformalnom obrazovanju i obukama u prethodne četiri sedmice, prema polu, 15–24

Izvor: RZS

5. Rodna ravnopravnost

5.5 Obezbediti da žene u potpunosti i efektivno učestvuju i imaju jednake mogućnosti za rukovođenje na svim nivoima donošenja odluka u političkom, privrednom i javnom životu

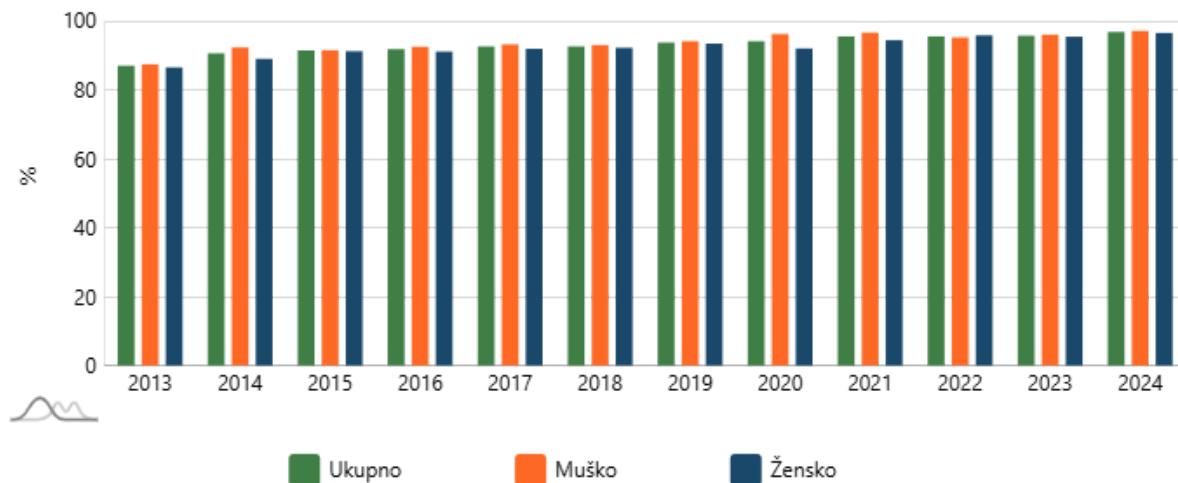
5.5.2 Udeo žena na rukovodećim položajima

Izvor: RZS

5.b Povećati upotrebu inovativnih tehnologija, posebno informacionih i komunikacionih tehnologija, kako bi se promovisalo osnaživanje žena

5.b.1 Udeo osoba koje poseduju mobilni telefon, prema polu

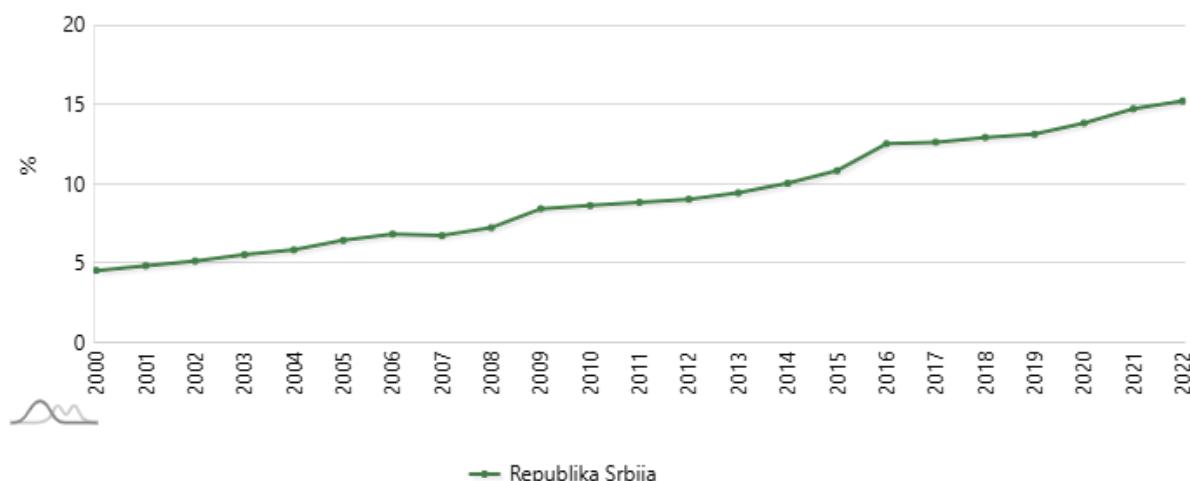
Izvor: RZS

6. Čista voda i sanitarni uslovi

6.3 Do 2030. unaprediti kvalitet vode smanjenjem zagađenja, eliminisati odlaganje i na najmanju moguću meru svesti ispuštanje opasnih hemikalija i materija, prepoloviti udio neprečišćenih otpadnih voda i značajno povećati recikliranje i bezbednu ponovnu upotrebu na globalnom nivou

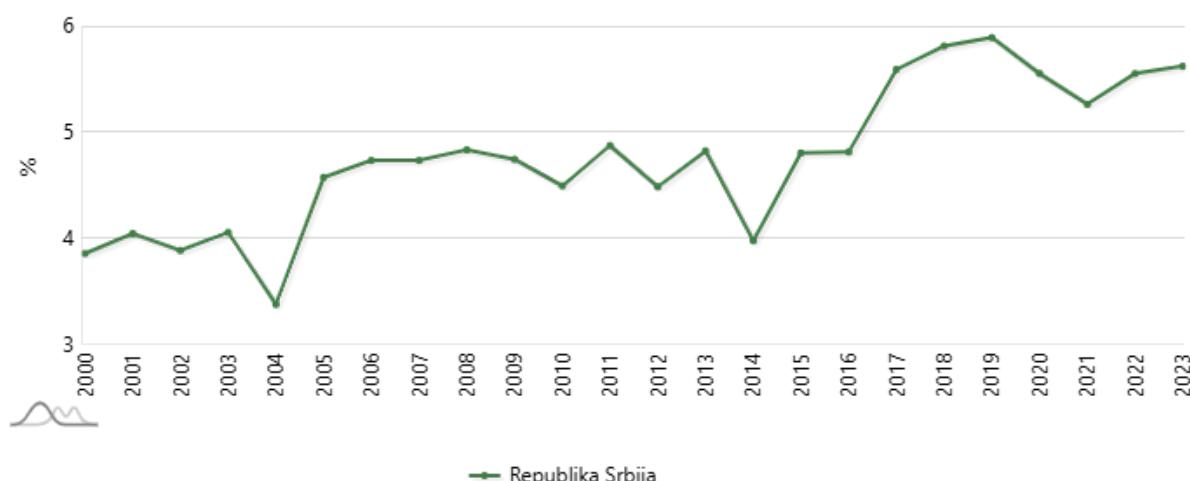
6.3.1 Populacija priključena na tretman urbanih otpadnih voda sa najmanje sekundarnim tretmanom

Izvor: RZS

6.4 Do 2030. bitno povećati efikasnost korišćenja vode u svim sektorima i obezbediti održivu eksploataciju vode i snabdevanje slatkom vodom kako bi se odgovorilo na nestašicu vode i u znatnoj meri smanjio broj ljudi koji se suočavaju sa nestašicom vode

6.4.2 Vodni stres: udio ukupno zahvaćenih vodnih resursa u ukupno raspoloživim vodnim resursima

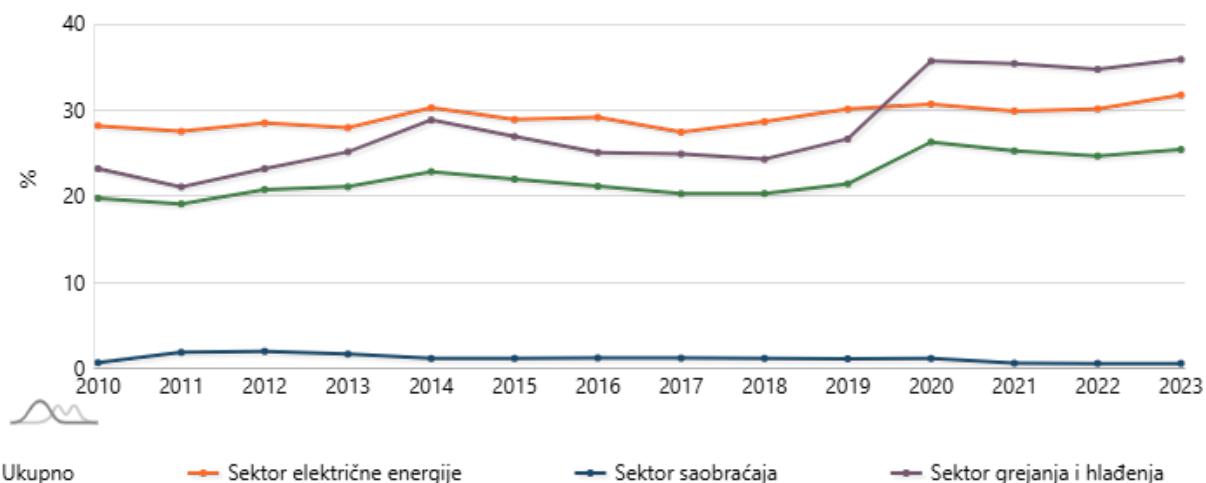

Izvor: RZS

7. Dostupna i obnovljiva energija

7.2 Do 2030. značajno povećati udeo obnovljive energije u globalnom energetskom miksu

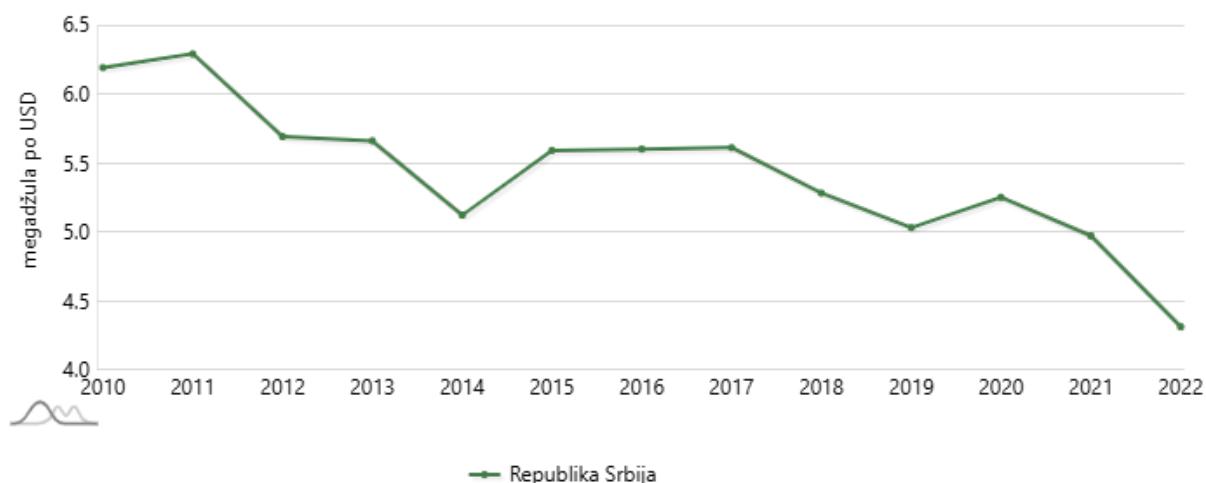
7.2.1 Udeo energije iz obnovljivih izvora energije u bruto finalnoj potrošnji energije

Izvor: Ministarstvo rudarstva i energetike

7.3 Do 2030. udvostručiti globalnu stopu poboljšanja energetske efikasnosti

7.3.1 Energetski intenzitet meren kroz primarnu energiju i BDP

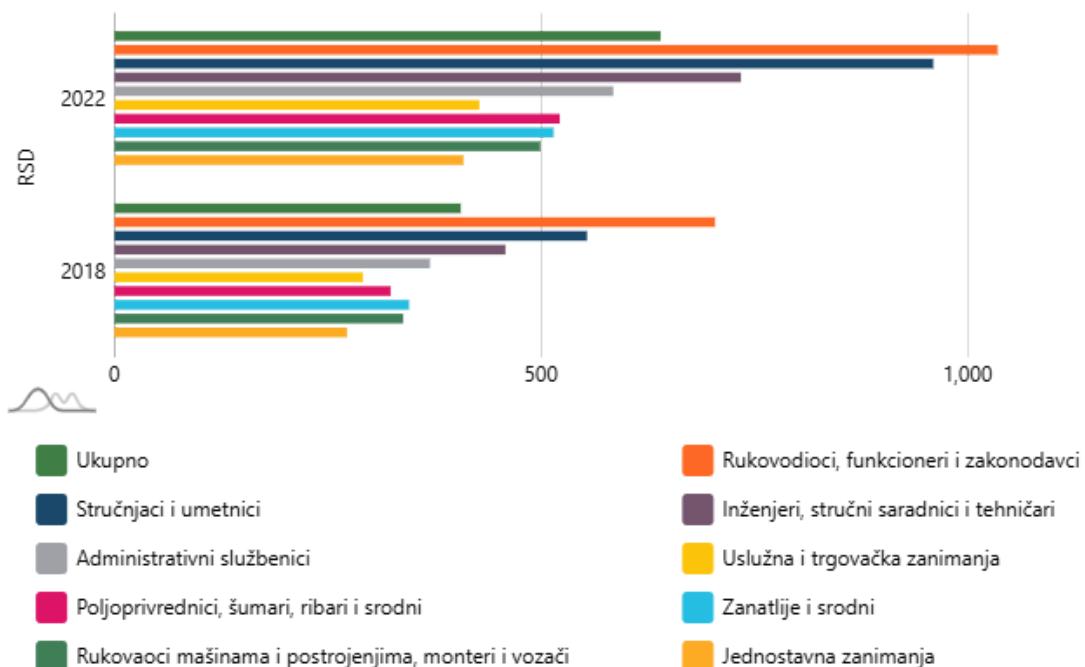

Izvor: RZS i UN

8. Dostojanstven rad i ekonomski rast

8.5 Do 2030. postići punu i produktivnu zaposlenost i dostojanstven rad za sve žene i muškarce, uključujući i mlade ljudе i osobe sa invaliditetom, kao i jednaku platu za rad jednake vrednosti

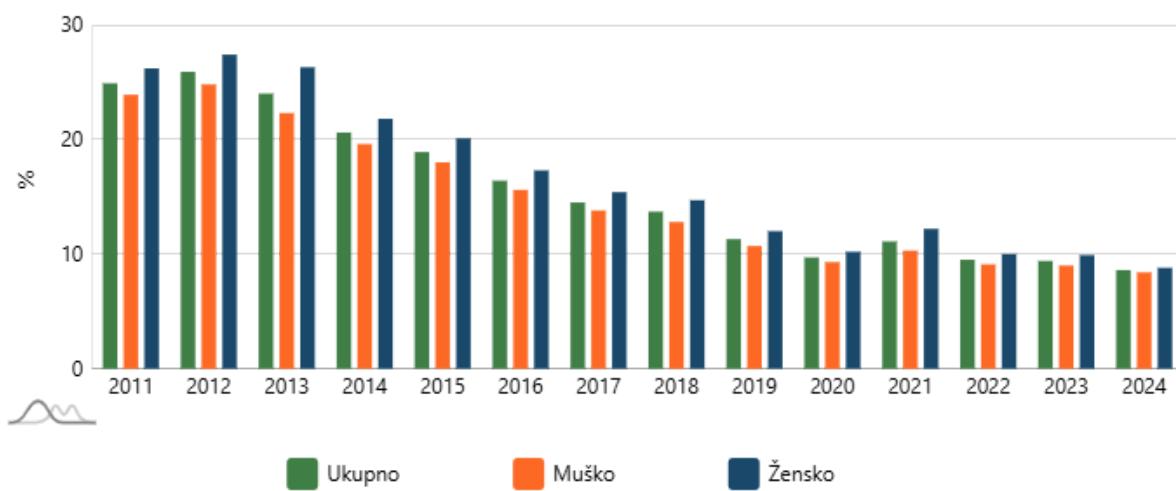
8.5.1 Prosečna zarada žena i muškaraca po satu, prema zanimanju

Izvor: RZS

8.5 Do 2030. postići punu i produktivnu zaposlenost i dostojanstven rad za sve žene i muškarce, uključujući i mlade ljudе i osobe sa invaliditetom, kao i jednaku platu za rad jednake vrednosti

8.5.2 Stope nezaposlenosti, prema polu i starosti, 15 i više godina

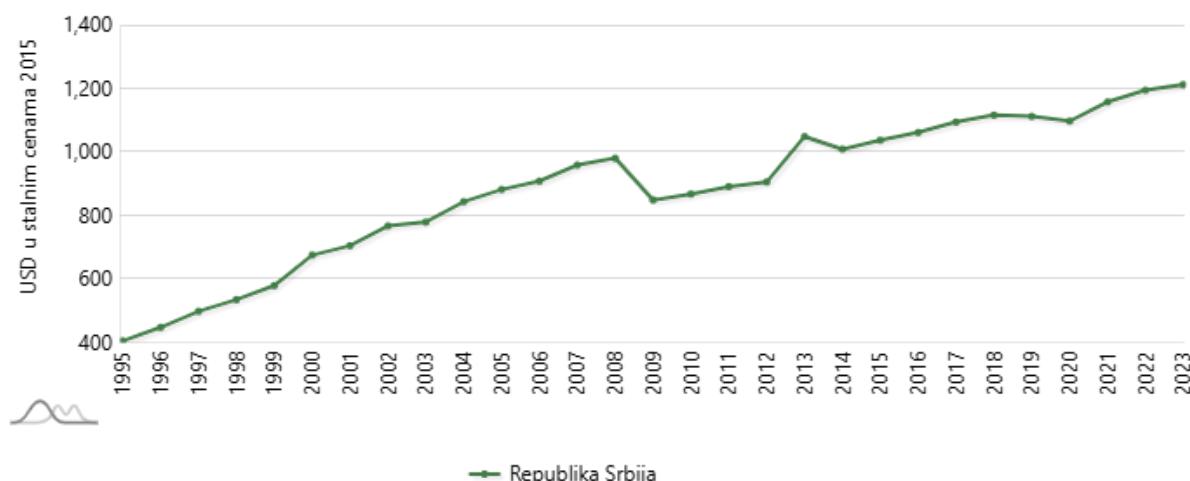

Izvor: RZS

9. Industrija, inovacije i infrastruktura

9.2 Promovisati inkluzivnu i održivu industrijalizaciju i do 2030. značajno povećati udeo industrije u stopi zaposlenosti i bruto domaćem proizvodu, u skladu sa nacionalnim okolnostima, a u najmanje razvijenim zemljama udvostručiti njen udeo

9.2.1 Bruto dodata vrednost prerađivačke industrije po glavi stanovnika

Izvor: RZS

9.2 Promovisati inkluzivnu i održivu industrijalizaciju i do 2030. značajno povećati udeo industrije u stopi zaposlenosti i bruto domaćem proizvodu, u skladu sa nacionalnim okolnostima, a u najmanje razvijenim zemljama udvostručiti njen udeo

9.2.1 Bruto dodata vrednost prerađivačke industrije, učešće u BDP-u

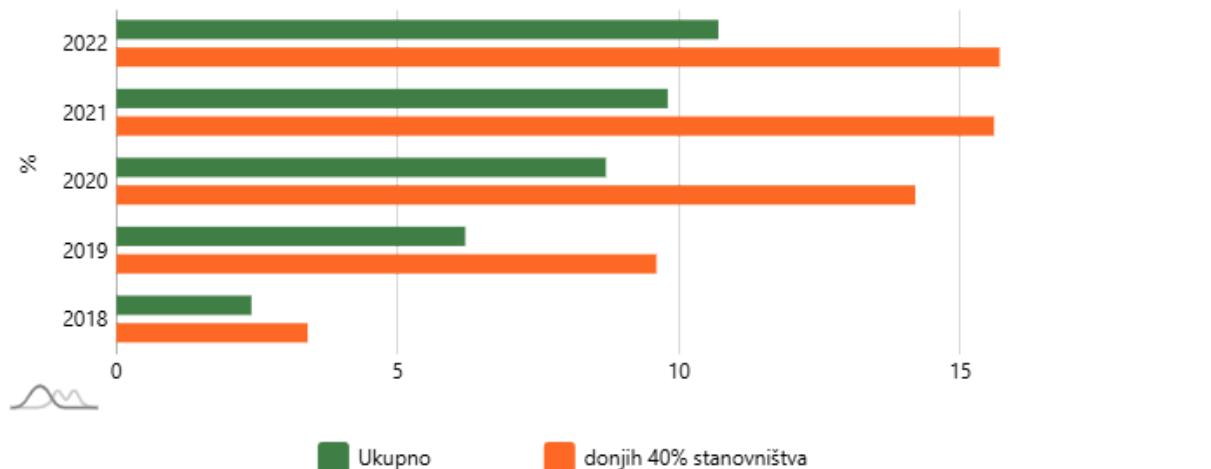

Izvor: RZS

10. Smanjenje nejednakosti

10.1 Do 2030. progresivno postići i održati rast prihoda donjih 40% stanovništva po stopi višoj od nacionalnog proseka

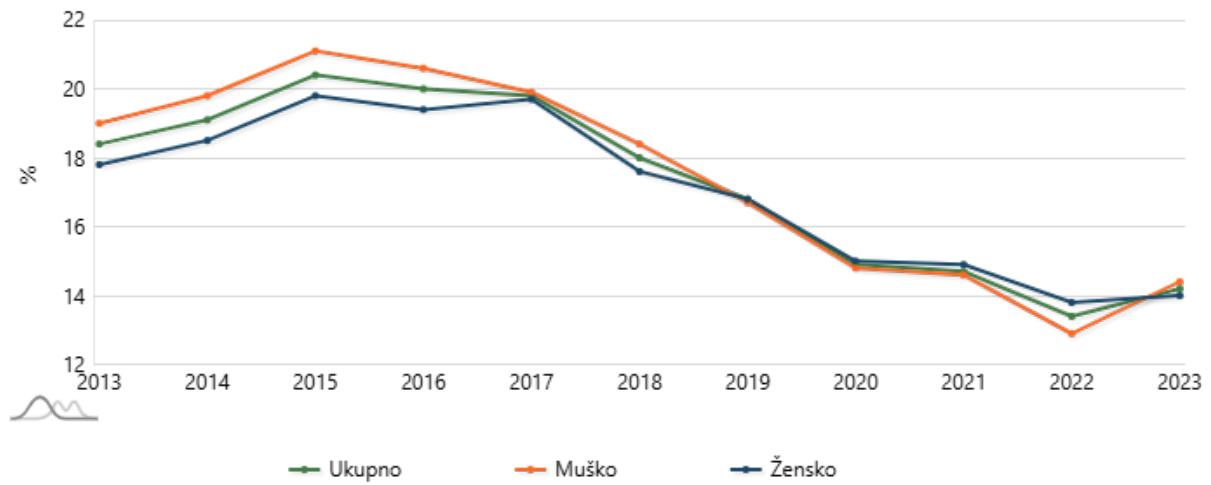
10.1.1 Stope rasta raspoloživog prihoda po glavi stanovnika donjih 40% stanovništva i ukupnog stanovništva

Izvor: RZS

10.2 Do 2030. osnažiti i promovisati socijalnu, ekonomsku i političku inkluziju svih, bez obzira na starost, pol, invaliditet, rasu, etničku pripadnost, poreklo, religiju ili ekonomski i neki drugi status

10.2.1 Udeo stanovništva čiji je raspoloživi prihod niži od 50% medijane ekvivalentnog prihoda, prema polu i starosti

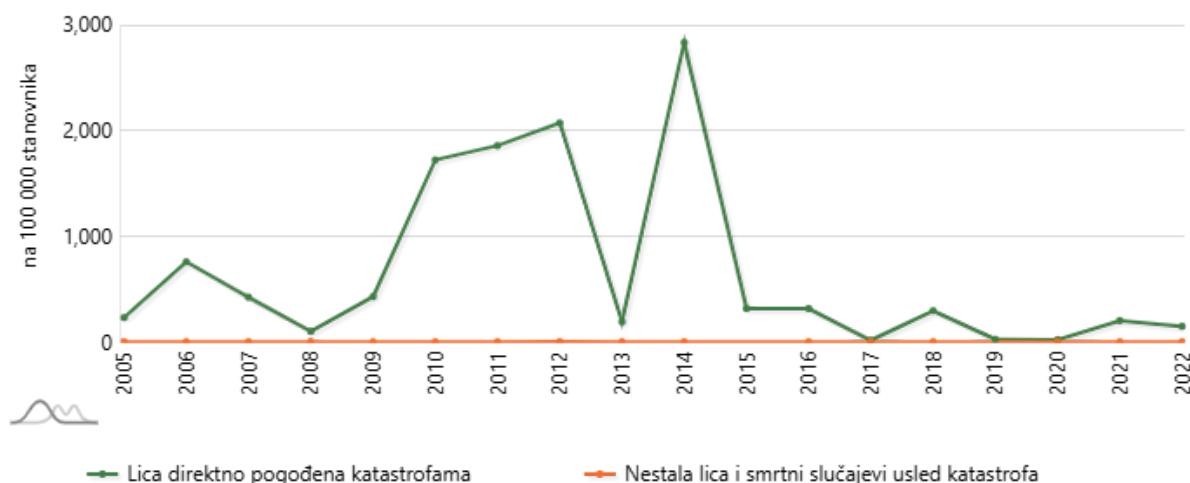

Izvor: RZS

11. Održivi gradovi i zajednice

11.5 Do 2030. značajno smanjiti broj smrtnih slučajeva, broj ugroženih ljudi i direktne ekonomске gubitke u odnosu na globalni bruto domaći proizvod izazvan katastrofama, uključujući i one povezane sa vodom, usmeravajući pažnju na zaštitu siromašnih i onih u stanjima ranjivosti

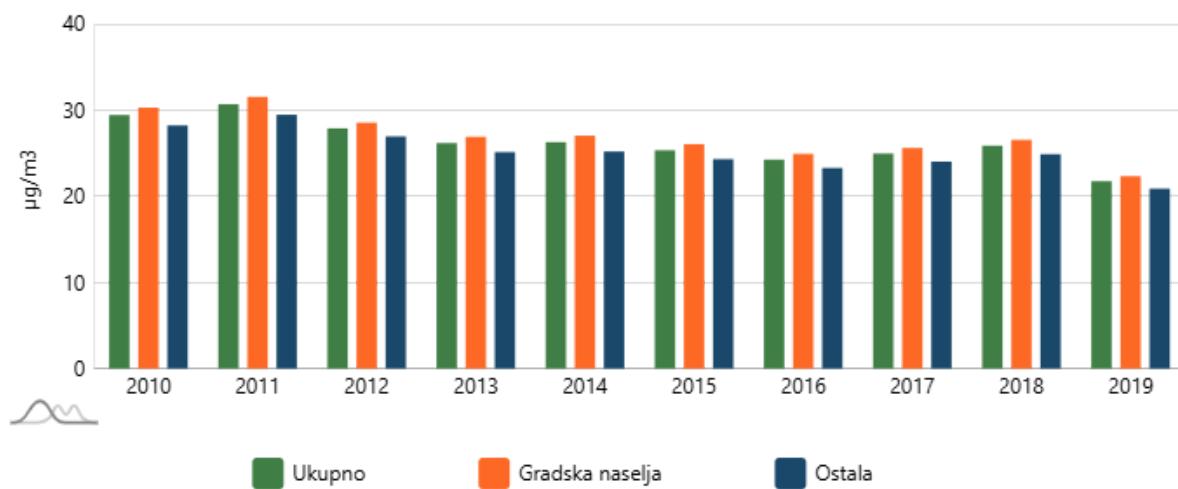
1.5.1 (11.5.1, 13.1.1) Smrtni slučajevi, nestala lica i lica direktno pogodena katastrofama na 100.000 stanovnika

Izvor: Kancelarija UN za smanjenje rizika od katastrofa

11.6 Do 2030. smanjiti negativan uticaj gradova na životnu sredinu meren po glavi stanovnika, sa posebnom pažnjom na kvalitet vazduha i upravljanje otpadom na opštinskom i drugim nivoima

11.6.2 Godišnje srednje vrednosti suspendovanih čestica PM2.5, prema tipu naselja

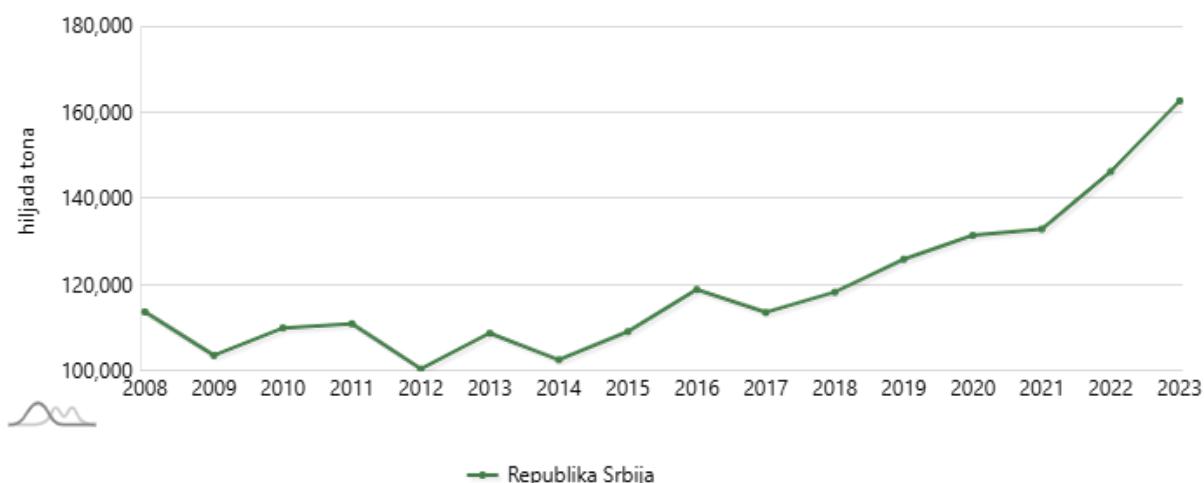

Izvor: Svetska zdravstvena organizacija

12. Odgovorna potrošnja i proizvodnja

12.2 Do 2030. postići održivo upravljanje i efikasno korišćenje prirodnih resursa

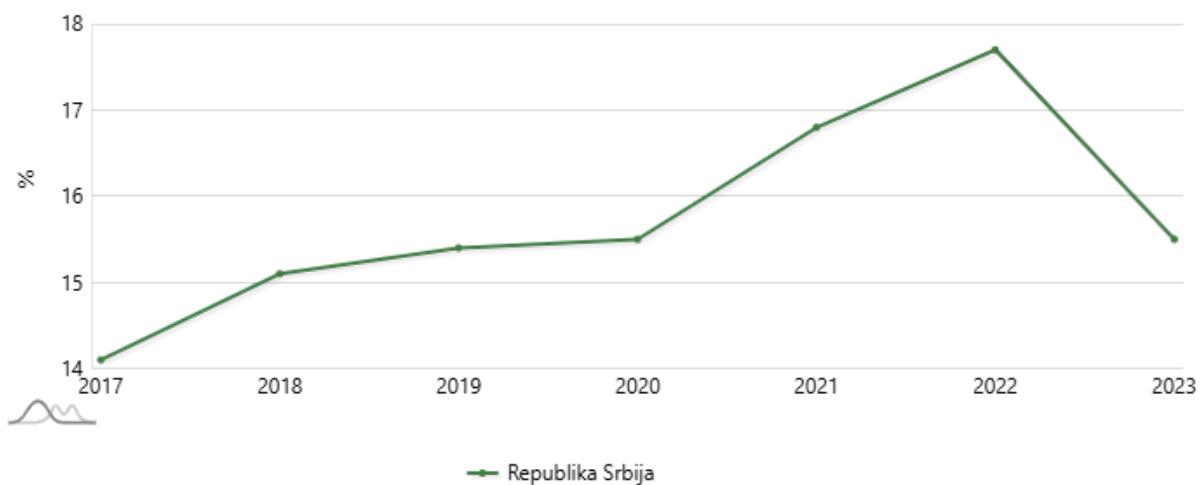
8.4.2 (12.2.2) Domaća potrošnja materijala (DMC)

Izvor: RZS

12.5 Do 2030. značajno smanjiti proizvodnju otpada kroz prevenciju, redukciju, recikliranje i ponovno korišćenje

12.5.1 Nacionalna stopa recikliranja komunalnog otpada

Izvor: Agencija za zaštitu životne sredine

13. Akcija za klimu

13.1 Osnažiti otpornost i adaptivni kapacitet na opasnosti povezane sa klimatskim uslovima i prirodnim katastrofama u svim zemljama

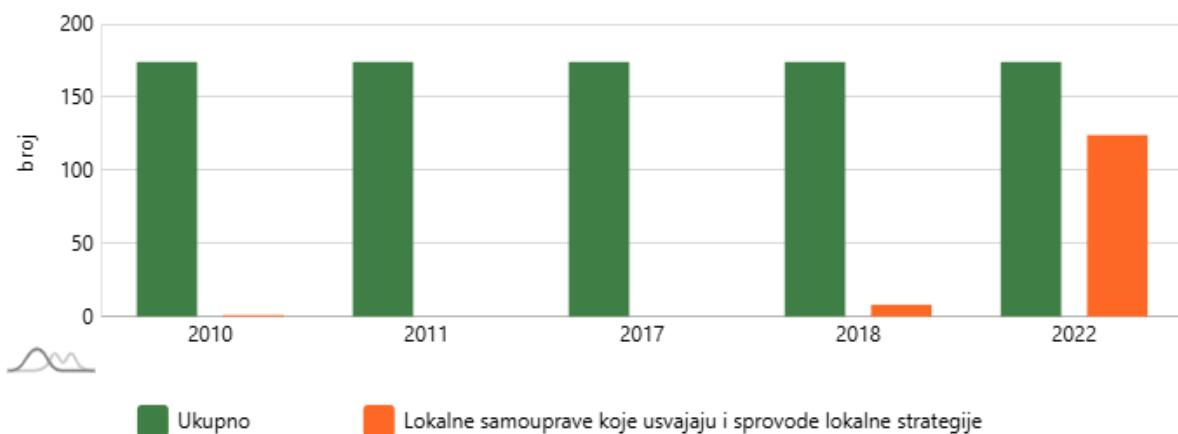
1.5.1 (11.5.1, 13.1.1) Smrtni slučajevi, nestala lica i lica direktno pogodena katastrofama

Izvor: Kancelarija UN za smanjenje rizika od katastrofa

13.1 Osnažiti otpornost i adaptivni kapacitet na opasnosti povezane sa klimatskim uslovima i prirodnim katastrofama u svim zemljama

1.5.4 (11.b.2, 13.1.3) Broj lokalnih samouprava koje usvajaju i primenjuju strategije za smanjenje rizika od katastrofa na lokalnom nivou u skladu sa nacionalnim strategijama smanjenja rizika od katastrofa

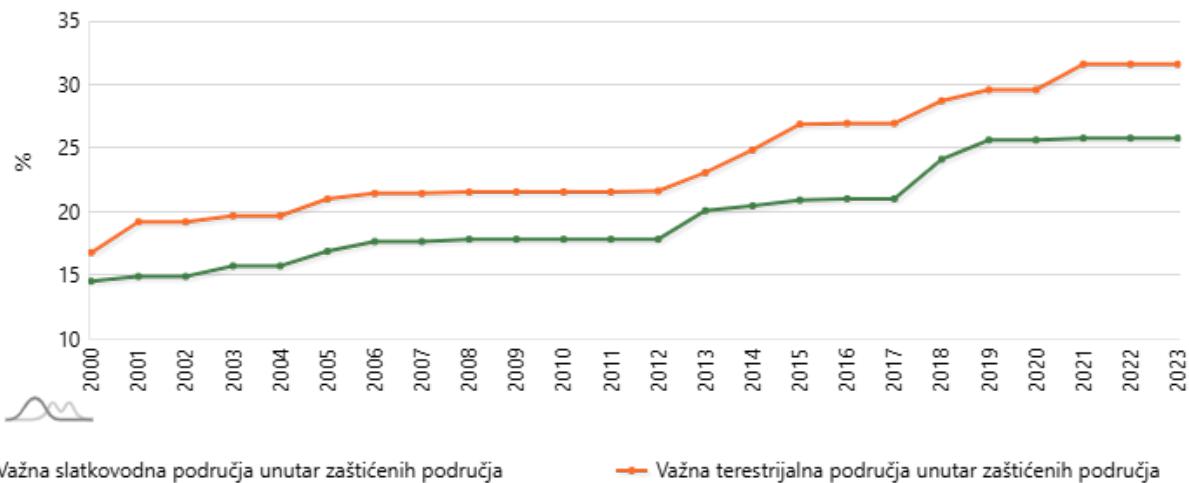
Izvor: Kancelarija UN za smanjenje rizika od katastrofa

15. Život na zemlji

15.1 Do 2020. osigurati očuvanje, obnovu i održivo korišćenje kopnenih i unutrašnjih slatkovodnih ekosistema i njihovog okruženja, posebno šuma, močvarnog zemljišta, planina i isušenog zemljišta, u skladu sa obavezama prema međunarodnim sporazumima

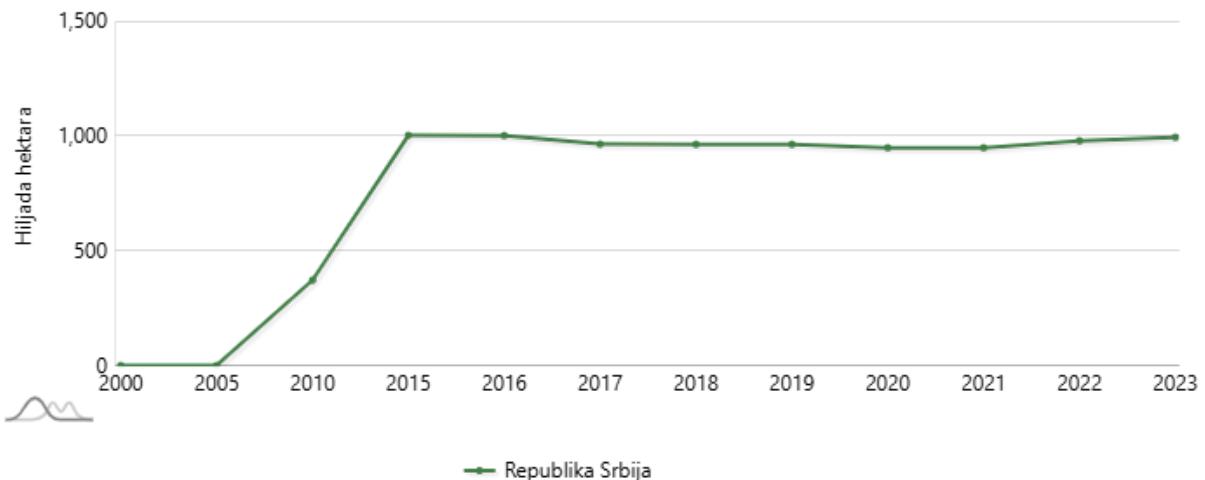
15.1.2 Udeo lokacija važnih za kopneni i slatkovodni biodiverzitet, koje su obuhvaćene zaštićenim područjima, prema vrsti ekosistema

Izvor: Agencija za zaštitu životne sredine

15.2 Do 2020. promovisati implementaciju održivog upravljanja svim vrstama šuma, zaustaviti krčenje šuma, obnoviti uništene šume i povećati pošumljavanje na globalnom nivou

15.2.1 Šumsko područje u okviru nezavisno verifikovane šeme sertifikacije za gazdovanje šumama

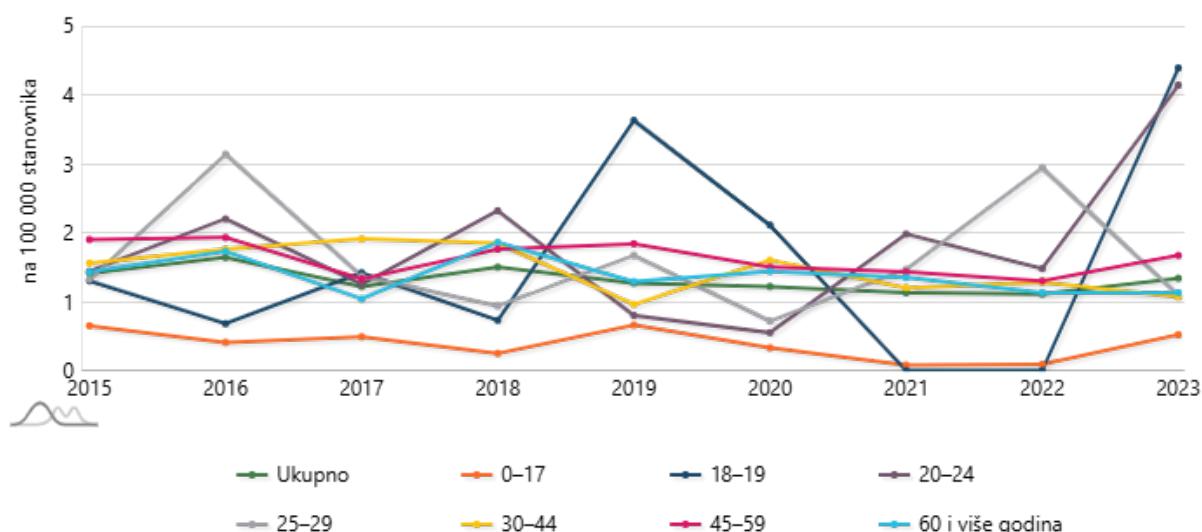

Izvor: FAO - Organizacija za hranu i poljoprivredu

16. Mir, pravda i snažne institucije

16.1 Svuda značajno smanjiti sve oblike nasilja i sa njima povezane stope smrtnih slučajeva

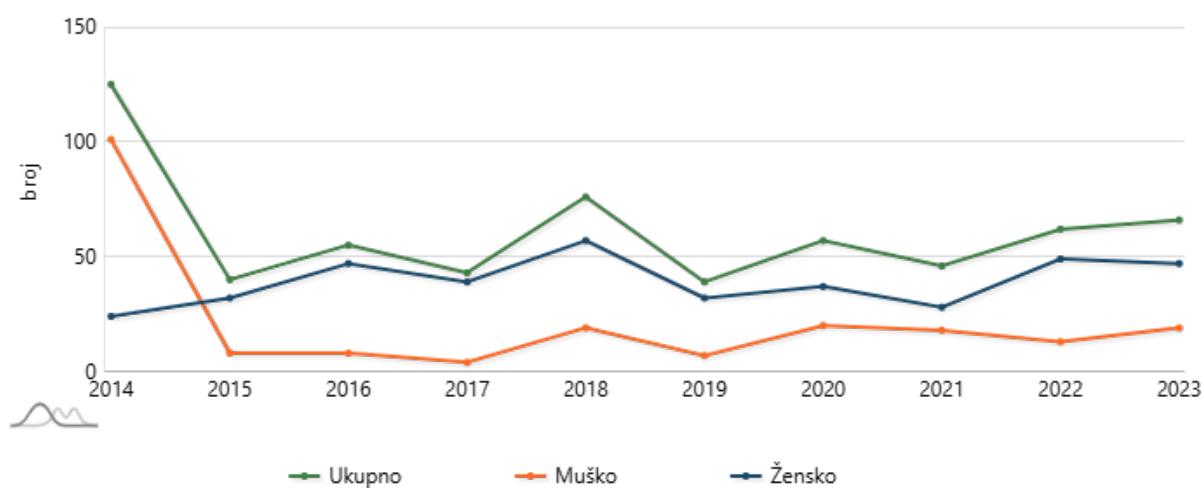
16.1.1 Broj žrtava namernih ubistava na 100.000 stanovnika, prema polu i starosti, ukupno

Izvor: Ministarstvo unutrašnjih poslova

16.2 Okončati zloupotrebu, eksploraciju, trgovinu i sve oblike nasilja i torture nad decom

16.2.2 Broj žrtava trgovine ljudima, prema polu

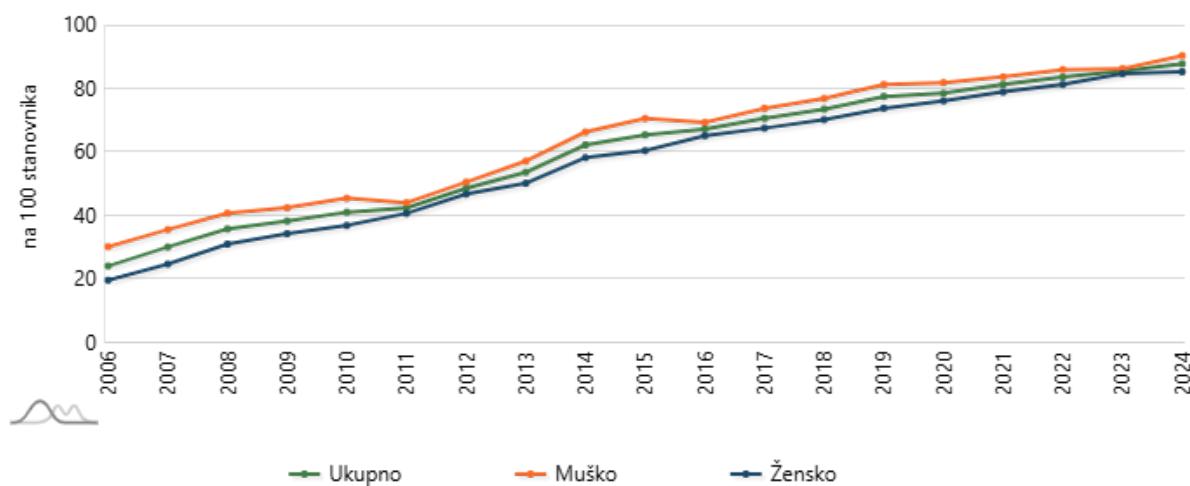
Izvor: Centar za zaštitu žrtava trgovine ljudima

17. Partnerstvom do ciljeva

17.8 Do 2017. u potpunosti operacionalizovati tehnološke banke i mehanizam za izgradnju kapaciteta u najmanje razvijenim zemljama u oblasti nauke, tehnologije i inovacija, te unaprediti korišćenje inovativnih tehnologija, a posebno informacione i komunikacione tehnologije

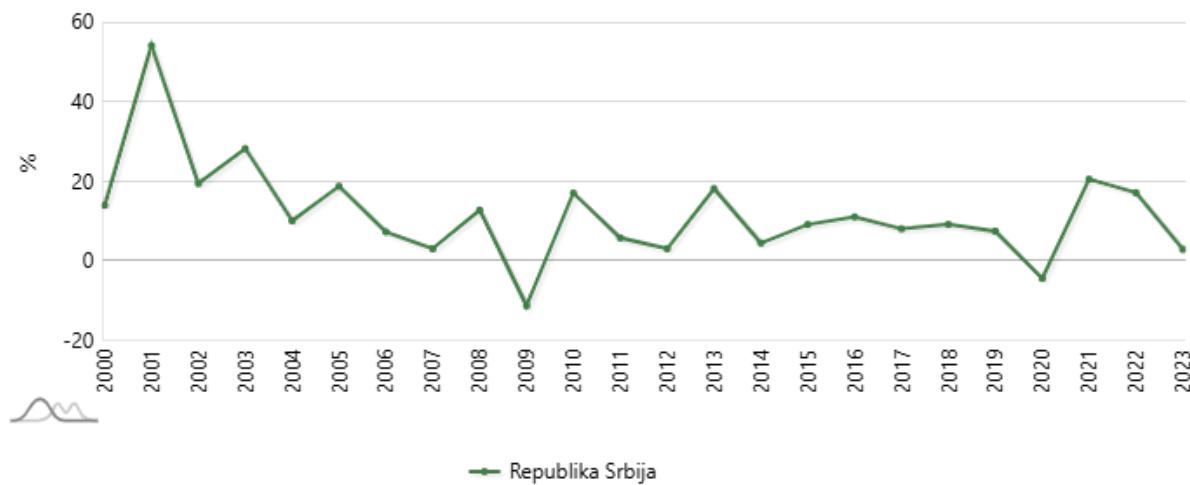
17.8.1 Udeo pojedinaca koji koriste Internet, prema polu

Izvor: RZS

17.13 Unaprediti globalnu makroekonomsku stabilnost, između ostalog i kroz koordinaciju politika, odnosno koherentnost politika

17.13.1 Godišnji rast izvoza roba i usluga

Izvor: RZS